

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 80 0 Rs 101058 22 Rev
Dana, 20.09.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja L.D. iz B., i M.V. iz M., Opština U., koje zastupa advokatska kancelarija M.i.d. d.o.o. T., protiv tuženog MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ Matično preduzeće A.D. T., Zavisno preduzeće R.i.t.U. A.D. U., koga zastupa punomoćnik diplomirani pravnik M.R., kao njegov zaposlenik, radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 101058 21 Rsž od 29.03.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 20.09.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se usvaja, preinačava se presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 101058 21 Rsž od 29.03.2022. godine u dosuđujućem dijelu tako što se žalba tužitelja odbija i potvrđuje presuda Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 101058 21 Rs 3 od 26.04.2021. godine u odnosu na odluku o glavnoj stvari, a žalba tuženog usvaja i odluka o troškovima postupka preinačava tako da svaka stranka snosi svoje troškove.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 101058 21 Rs 3 od 26.04.2021. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da im isplati, po osnovu manje isplaćenih plata i naknada plata za period od 01.04.2018. do 31.08.2019. godine mjesečne iznose bliže označene u izreci te presude sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dospijeca svakog pojedinačnog iznosa do isplate, kao i zahtjev da se obaveže tuženi da na njihovo ime na prethodno obračunate novčane iznose uplati doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje u skladu sa Zakonom o doprinosima i Zakonom o penzijsko-invalidskom osiguranju za navedeni period. Obavezan je tuženi da tužiteljima isplati troškove parničnog postupka u iznosu od 1.320,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 101058 21 Rsž od 29.03.2022. godine žalba tuženog je odbijena, a žalba tužitelja je djelimično usvojena i prvostepena presuda preinačena u dijelu odluke u meritumu i u cjelosti odluka o troškovima postupka, tako što je tužbeni zahtjev tužitelja djelimično usvojen i tuženi obavezan da -tužitelju L.D. isplati, po osnovu manje isplaćenih plata i naknada plata: za avgust 2018. godine iznos od 115,92 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.09.2018. godine do isplate, za novembar 2018. godine iznos od 225,72 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.12.2018. godine do isplate, za decembar 2018. godine iznos od 22,46 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.01.2019. godine do isplate, za mart 2019. godine iznos od 146,01 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.04.2019. godine do isplate, za april

2019. godine iznos od 210,61 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.05.2019. godine do isplate, za juli 2019. godine iznos od 20,35 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.08.2019. godine do isplate i za avgust 2019. godine iznos od 5,63 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.09.2019. godine do isplate, te da

-tužitelju M.V. isplati, po osnovu manje isplaćenih plata i naknada: za avgust 2018. godine iznos od 276,78 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.09.2018. godine do isplate, za septembar 2018. godine iznos od 162,91 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.10.2018. godine do isplate, za oktobar 2018. godine iznos od 50,26 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.11.2018. godine do isplate, za novembar 2018. godine iznos od 276,12 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.12.2018. godine do isplate, za decembar 2018. godine iznos od 275,54 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.01.2019. godine do isplate, za januar 2019. godine iznos od 121,76 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.02.2019. godine do isplate, za februar 2019. godine iznos od 29,12 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.03.2019. godine do isplate, za mart 2019. godine iznos od 205,16 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.04.2019. godine do isplate, za april 2019. godine iznos od 310,69 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.05.2019. godine do isplate, za juni 2019. godine iznos od 88,49 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.07.2019. godine do isplate, za juli 2019. godine iznos od 56,57 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.08.2019. godine do isplate i za avgust 2019. godine iznos od 193,94 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.09.2019. godine do isplate, te da

-na ime oba tužitelja na prethodno obračunate novčane iznose i za navedene periode uplati doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa Zakonom o doprinosima i Zakonom o penzijsko invalidskom osiguranju.

U preostalom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja je odbijen i prvostepena presuda potvrđena.

Obavezan je tuženi da tužiteljima plati troškove postupka u iznosu od 2.391,00 KM, a odbijen zahtjev tužitelja preko dosuđenog, do zatraženog iznosa.

Obavezan je tuženi da tužiteljima plati troškove žalbenog postupka u iznosu od 526,50 KM, a odbijen zahtjev tužitelja preko dosuđenog, do zatraženog iznosa.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu presudu u dosuđujućem dijelu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija dozvoli i usvoji, te osporena presuda preinači tako da se tužbeni zahtjevi tužitelja u cijelosti odbiju ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelji predlažu da se revizija odbije kao neosnovana.

Odredbom člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) propisano je da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM. Stavom 3. istog člana je propisano da i u slučajevima kada revizija nije dozvoljena stranke mogu da podnesu ovaj vanredni pravni lijek ako odluka o sporu zavisi od rješenja nekog pravnog pitanja (procesnopravnog ili materijalnopravnog) koje je od važnosti za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u primjeni prava. Ako traži primjenu citiranog stava, stranka mora jasno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju, uz navođenje propisa i drugih izvora prava koji se na njega odnose, te mora izložiti razloge zbog kojih smatra da je to pitanje važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (stav 4. člana 237. ZPP).

U konkretnom slučaju tuženi je u skladu sa odredbom člana 237. stav 3. i 4. ZPP stavio prijedlog da se njegova revizija dozvoli, ističući da je pobijana odluka suprotna pravnom shvatanju Vrhovnog suda Republike Srpske u odluci broj 80 0 Rs 101054 19 Spp od 16.04.2019. godine i da je odlučivanje o reviziji od značaja za jedinstvenu primjenu prava.

Ovaj sud je dozvolio reviziju cijeneći da su se ostvarili uslovi iz člana 237. stav 3. tačka 2. ZPP, jer stanovište drugostepenog suda o pitanju prava radnika sa smanjenom radnom sposobnošću kao posljedica povrede na radu, profesionalne bolesti ili bolesti povezanim sa izvršenjem radnih obaveza na visinu naknade plate izražen u pobijanoj presudi nije podudaran sa stanovištem Vrhovnog suda Republike Srpske u navedenoj odluci o tom pitanju.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da im tuženi naknadi razlike plata radnih mjesta na kojima je nastupila njihova invalidnost i plata radnih mjesta na koja su raspoređeni kao invalidi sa preostalom radnom sposobnošću počev od 01.08.2018. do 31.08.2019. godine.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je nalazom, ocjenom i mišljenjem broj ... od 05.06.2000. godine kod radnika L.D. utvrđena invalidnost-smanjena radna sposobnost na radnom mjestu „rukovaoc dampera“ u RJ R. IRC O. da je navedena invalidnost kod ovog tužitelja nastupila dana 05.06.2000. godine, da navedeni radnik ima pravo na novčanu naknadu u vezi sa smanjenom radnom sposobnošću u skladu sa odredbama člana 54. do 59. Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS“ broj: 134/11, 82/13, 103/15, u daljem tekstu: ZPIO), posebno članom 54. stav 1. tačka v. navedenog Zakona; da je aneksom ugovora o radu na neodređeno vrijeme broj ... od 21.05.2018. godine izmjenjen je ugovor o radu broj ... od 06.08.2012. godine i određeno, između ostalog, da se plata tužitelja L.D., raspoređenog na radnom mjestu „vozač minibusa, saniteta i ostalih vozila u RJ R. IRC O. počev od 01.04.2018. godine određuje množenjem koeficijenta 7,10 sa cijenom rada i da taj radnik sa smanjenom radnom sposobnošću zadržava platu radnog mjesta na kome je utvrđena invalidnost, u skladu sa odredbama Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 1/16 i 66/18, u daljem tekstu: ZR), u slučaju da je povoljnija za radnika; da je aneksom ugovora o radu broj 19452/18 od 31.07.2018. godine izmjenjen ugovor o radu od 21.05.2018. godine i raniji ugovor od 06.08.2012. godine i određeno, između ostalog, da tužitelj L.D., raspoređen na neodređeno vrijeme na radno mjesto „vozač minibusa, saniteta i ostalih vozila“ u RJ R. IRC O. ima koeficijent za obračun plate za navedeno radno mjesto 7,73; da je nalazom, ocjenom i mišljenjem broj ... od 30.10.2002. godine kod radnika M.V. utvrđena invalidnost-smanjena radna sposobnost na radnom mjestu „rukovaoc bagera“ u RJ R. IRC O. i da to proizilazi iz navedenog priloženog ORS-a, da je kod navedenog radnika invalidnost nastupila 30.10.2002. godine i da taj radnik ima pravo na novčanu naknadu u vezi sa smanjenom radnom sposobnošću u skladu sa odredbama članova 54. do 59. ZPIO, posebno odredbom člana 54. stav 1. tačka v. tog Zakona; da je aneksom ugovora o radu na neodređeno vrijeme broj ... od 21.05.2018. godine izmjenjen je ugovor o radu od 06.06.2018. godine i određeno da tužitelj M.V., raspoređen na radno mjesto „evidentičar proizvodnje“ u RJ R. IRC O. ima koeficijent za obračun plate od 6,40, koji se množi sa cijenom rada i da isti sa smanjenom radnom sposobnošću zadržava platu radnog mjesta na kome je utvrđena invalidnost, u skladu sa odredbama ZR u slučaju da je povoljnije za radnika i da je aneksom ugovora o radu broj ... od 31.08.2018. godine izmjenjen ugovor o radu broj ... od 06.06.2018. godine i broj ... od 21.05.2018. godine i određeno, između ostalog, da koeficijent za obračun plate tužitelja M.V., koji je raspoređen na radno mjesto „evidentičar proizvodnje“ RJ R. IRC O. iznosi 6,95.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je navedenim aneksima ugovora o radu iz maja mjeseca 2018. godine, za period od aprila do jula mjeseca 2018. godine, tužiteljima bilo predviđeno da oni, kao radnici tuženog sa preostalom radnom sposobnošću, imaju pravo na razliku plate radnog mjesta na kojem su stekli invalidnost sa preostalom radnom sposobnošću i plate radnog mjesta na koje su raspoređeni kao invalidi rada sa preostalom radnom sposobnošću, da je aneksima ugovora o radu od 31.07.2018. godine tužiteljima izričito bilo predviđeno da isti imaju pravo na novčanu naknadu u vezi sa smanjenom radnom sposobnošću u skladu sa odredbama članova 54. do 59. ZPIO, počev od avgusta mjeseca 2018. godine pa nadalje, da tužitelji nisu tražili poništenje tih ugovora u prekluzivnom roku od 6 mjeseci od dana saznanja za povredu nekog prava ili dana učinjene povrede i člana 201. stav 4. ZR, te da je Vrhovni sud Republike Srpske odlukom broj: 80 0 Rs 101054 19 Spp od 16.04.2019. godine zauzeo stav da radniku sa smanjenom radnom sposobnošću ne pripada plata po odredbi člana 55. stav 1. Kolektivnog ugovora MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ tj. razlika između plate radnog mjesta na kome je radio u momentu nastupanja invalidnosti i plate radnog mjesta na koje je raspoređen u skladu sa preostalom radnom sposobnošću i stručnom spremom, već mu pripada naknada plate saglasno odredbama članova 54. do 59. ZPIO, slijedom čega nalazi da su u konkretnom slučaju tužitelji imali pravo od tuženog, kao poslodavca, na razliku plate radnog mjesta na kome je nastupila invalidnost i plate radnog mjesta na kojem su raspoređeni u skladu sa preostalom radnom sposobnošću i stručnom spremom u skladu sa navedenim aneksima ugovora iz maja mjeseca 2018. godine samo za period od aprila do jula mjeseca 2018. godine, a nakon toga prema odredbama članova 54. do 59. ZPIO, odnosno prema odredbama članova 57. i 58. toga Zakona. Zaključio je da se u konkretnom slučaju ne može smatrati da potraživanje navedenih tužitelja ima za osnov naknadu štete, budući da se radi o potraživanju na osnovu navedenih odredaba ZPIO, jer se ni odredbama ZR ne propisuje da radniku invalidu sa preostalom radnom sposobnošću pripada razlika plate radnog mjesta na kome je radio u momentu nastupanja invalidnosti i plate radnog mjesta na koje je raspoređen u skladu sa preostalom radnom sposobnošću i stručnom spremom, pa je slijedom toga odbio tužbeni zahtjev.

Odlučujući o žalbi tužitelja, drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud na utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo, nalazeći da tužitelji imaju pravo za zahtijevanu naknadu razlike plata saglasno odredbama članova 146. i 148. ZR, te je pozivom na odredbe članova 154., 189. stav 3. i 190. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78 do 57/89 i „Sl. glasnik RS“ broj 17/93 do 74/04, u daljem tekstu: ZOO), žalbu tužitelja usvojio i preinačio prvostepenu presudu, kao u izreci osporene presude.

Odluka drugostepenog suda nije na zakonu zasnovana.

Zakonom o radu, u odredbama članova 115. do 118. regulisana je posebna zaštita bolesnih radnika i invalida, u smislu nemogućnosti otkaza ugovora o radu dok je zdravstveno nesposoban za rad (član 115.), vraćanja na poslove na kojima je radio prije bolesti ili pravo na ponudu obavljanja drugih odgovarajućih poslova, pravo na dodatno stručno osposobljavanje (član 116.), obavezu poslodavca da radniku ponudi zaključenje ugovora o radu za obavljanje poslova za koja je stručno sposoban, a koji moraju odgovarati poslovima koje je prethodno radio, zaštitu od otkaza ugovora o radu ako je invalidnost uzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću (član 117.) i pravo na otpremninu (član 118.).

Odredbom člana 9. stav 2. ZR propisano je da se opštim aktom i ugovorom o radu mogu utvrditi druga, ili propisati povoljnija prava i povoljniji uslovi rada od onih utvrđenih ovim zakonom, osim ako to zakonom nije izričito zabranjeno.

Prema članu 55. Kolektivnog ugovora MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ propisano je da, ako nadležni organ ocijeni da kod radnika postoji smanjena radna sposobnost, poslodavac je dužan da mu ponudi zaključenje ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, a koji po vrijednosti moraju odgovarati poslovima na kojima je prethodno radio, kao i njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Odredbom člana 54. ZPIO propisana su prava osiguranika sa smanjenom radnom sposobnošću koja obezbjeđuje poslodavac, a odredbom člana 57. istog Zakona prava radnika koji je zbog smanjene radne sposobnosti raspoređen na drugo radno mjesto (u tački v. je utvrđeno pravo na naknadu zbog manje plate). Odredba člana 58. ZPIO propisuje osnovicu naknade, a u članu 59. stav 3. istog Zakona propisano je da naknada zbog manje plate radniku pripada od dana raspoređivanja na drugo radno mjesto i isplaćuje se u visini razlike između osnovice naknade i neto plate osiguranika na drugom radnom mjestu.

Iz naprijed navedenog proizlazi da su prava radnika, kod koga je utvrđeno smanjenje radne sposobnosti kao posljedica profesionalne bolesti, povrede na radu ili bolesti povezanih sa izvršenjem radnih obaveza, prava vezana za penzijsko i invalidsko osiguranje, a ne prava iz radnog odnosa. Dakle, o tim pravima, što uključuje i pravo na novčanu naknadu, odlučuje se u skladu sa odredbama ZPIO, kako je pravilno zaključio prvostepeni sud, a ne odredbama ZR i ZOO, koje se odnose na naknadu štete, kako je pogrešno sudio drugostepeni sud.

Stoga tuženi u reviziji opravdano ukazuje da je drugostepeni sud o tužbenom zahtjevu tužitelja pogrešno odlučio primjenom odredbi ZOO i ZR koje se odnose na naknadu štete, budući da tužiteljima u predmetnoj pravnoj stvari pripada pravo na naknadu prema odredbama ZPIO, kako je ovaj sud zauzeo stav u odluci broj: 80 0 Rs 101054 19 Spp od 16.04.2019. godine i u skladu sa njom je pravilno sudio prvostepeni sud.

Zato je valjalo temeljem odredbe člana 250. stav 1. ZPP odlučiti kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 397. stav 2., u vezi sa odredbom člana 386. stav 1. i 396. stav 1. ZPP, odlučeno je o troškovima cjelokupnog postupka, imajući u vidu da je tuženi u cjelini uspio u sporu i da nije zahtijevao troškove postupka (zapisnik sa ročišta 26.03.2021. godine, žalba od 29.04.2021. i revizija od 11.05.2022. godine).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić